

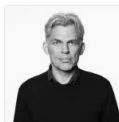
Danmarks største kystprojekt mod erosion er tæt på at skride i havet

Kystbeskyttelse 21. august kl. 09:14

Det er især om efteråret og vinteren, at Kattegat æder af den sjællandske nordkyst, her er det Halsnæs en vinterdag. Illustration: Michael Rothenborg.

Efter et højt usædvanligt forløb er kystbeskyttelses-dialog mellem tre nordsjællandske kystkommuner og Miljøministeriet brudt sammen. Strandfodringen kan skade EU-beskyttede naturtyper som stenrev, og ministeriet vil ikke tale om en undtagelse fra reglerne.

Michael Rothenborg
Redaktør, WaterTech

Det var tydeligt at se på borgmestrenes og de kommunale chefers ansigtsudtryk, da de i fredags kom ud fra Miljøministeriet. Mødet med miljøminister Magnus Heunicke (S) havde ikke givet nyt håb til at finde en løsning på de problemer, som det store sjællandske kystbeskyttelsesprojekt Nordkystens Fremtid er stødt på. Tværtimod.

»Det er en sorgens dag,« sagde Steffen Jensen (S), borgmester i Halsnæs Kommune – mens hans kollega fra Helsingør Benedikte Kier (K) tilføjede, at de »ville ønske, at der var en voksen til stede.«

»Vi kan ikke se nogen løsning, så indtil videre er projektet desværre droppet,« opsummerede den tredje borgmester, Bent Hansen (V) fra Gribskov Kommune.

Det er på kysten og i havet nord for hans kommune, at man finder stridens kerne, Natura 2000-området [nr. 195 'Gilleleje Flak og Tragten'](#) (se kort og foto af borgmestre nederst).

Nye stenrev - eller ny udpegning

Essensen i Nordkystens Fremtid er at beskytte ejendomme, kritisk infrastruktur, strande, naturarealer, fredede fortidsminder og andre kulturværdier ved at fodre stranden med sand og ral fra godkendte indvindingsområder i havet. Der er tale om hele Nordsjællands kyst, så projektet er Danmarks største samlede, der skal dæmme op for kysterosion.

Den strandfodring/sandfodring vil dog uundgåeligt få indflydelse på de beskyttede maritime naturtyper i Natura 2000-området – især stenrev, der vil blive dækket af sand (hvilket også [kan skade fiskelivet, ifølge bl.a. DTU](#)).

Hovedstridspunktet er så, om der skal anlægges nye stenrev – hvilket vil betyde en ekstraregning på op mod 75 mio. kr. (i alt ca. 50 pct. mere end det oprindelige anlægsbudget) - eller om man kan nøjes med at udpege supplerende Natura 2000-områder til beskyttelse af stenrev.

Det sidste er en løsning, som EU-retten under visse betingelser åbner op for, og som også [nogle meget udsatte sommerhusejere på Jyllands nordvestlige kyst forsøger at få igennem](#).

Ministeriet vendte på tallerken

Udpegning af supplerende Natura 2000-områder er langt billigere end anlæggelse af nye stenrev, og både Miljøministeriet og Magnus Heunicke's forgænger Lea Wermelin (S) var længe åbne over for den løsning.

De tre kommuner havde et efter begges parters udsagn meget konstruktivt møde med Wermelin i februar 2022, og i marts 2022

udmeldte [Miljøministeriet og –styrelsen, at det generelt ville blive lidt lettere at kystbeskytte](#) pga. en ny, knap så striks håndtering af reglerne. F.eks. blev der åbnet for, at tilbagegang for en naturtype i en lille del af et Natura 2000-område godt kan opvejes af fremgang mange km væk i samme område.

Men på et møde i Nordkystens Fremtids arbejdsgruppe med kommunerne og ministeriet 24. april i år vendte ministeriet på en tallerken: Nu var vurderingen, »at der i projektet skal arbejdes videre med naturgenopretning og ikke udpegning af et nyt Natura 2000-område.«

Siden har der været en ret ophedet og uforsonlig brevveksling mellem fagfolk i de tre kommuner og ministeriet, hvor sidstnævnte f.eks. er blevet beskyldt for at være usaglig, at have været alt for længe om at komme med den ændrede udmelding og dermed være »den direkte årsag til et stort spild af skattefinansierede kommunale midler.«

Den store havplan spøger i baggrunden

De kommunale fagfolk har [i korrespondancen nøje gennemgået mulighederne for undtagelser i EU-retten](#) og spurgt, hvorfor ministeren og ministeriet ikke går seriøst ind i dem. Men i den korrespondance, som WaterTech har set, har ministeriet reelt ikke svaret; man henholder sig udelukkende til den juridiske hovedregel, som er, at kystprojekter ikke må påvirke Natura 2000-områder negativt.

Artiklen fortsætter efter annoncen

Nyhedsbrev | ING/Klima

Hold dig opdateret på udviklingen inden for klimaområdet.

anders@xoz.dk

Tilmeld

Ifølge WaterTechs oplysninger er [den nylige, meget brede politiske aftale om Danmarks Havplan](#) medvirkende til ministeriets pludselige uvillighed til at diskutere mulige undtagelser fra EU-reglerne. Havplanen er et bidrag til målet i EU's biodiversitetsstrategi om 30 procent beskyttet havareal, heraf 10 procent strengt beskyttet i 2030. Det er i forvejen svært for Danmark at finde de store havarealer, og en tilladelse til at ændre på Natura 2000-området ved Gilleleje kunne sende det forkerte signal til både Folketinget og EU, er vurderingen.

Ministeriet er også afvisende over for, om der kan laves en

ministeriet er også avisende over for, om der mon kunne laves en løsning med mere skånsom strandfodring/sandfodring. Nordkystens Fremtid har ellers fået Niras til at undersøge andre kombinationer af sand og ral.

Send flere penge

Ifølge de tre borgmestrene kan man ikke finde de op mod 75 mio. kr. i kommunekasserne – og der er i øvrigt også juridisk usikkerhed, om Helsingør og Halsnæs i givet fald måtte være med til at betale for naturbeskyttelses-delen ud for Gribskov Kommune.

Hertil kommer juridisk usikkerhed, om kommunerne overhovedet skal betale for havnaturdelen af projektet, da det som udgangspunkt er staten, der ejer Danmarks havareal.

Miljøministeriet har [i sine årlige kystsikringspuljer lovet, hvad der](#) svarer til godt 45 procent af det oprindelige budget for Nordkystens Fremtid. Men ifølge borgmestrene er der behov for mere, nu da ministeriets krav har gjort projektet 50 pct. dyrere – for ellers skal kommunerne »tage endnu flere penge fra vores plejehjem, skoler og dagtilbud for at finansiere klimasikring af den kyststrækning, som jo er hele Danmarks kyst,« som Benedikte Kier udtrykker det.

Borgmestrene og fagfolkene fremhæver også, at jo længere tid der går, jo mere vil havet æde af kysten. De vil nu gå tilbage og overveje mulighederne, men meldingen er, at de »ikke umiddelbart kan se nogen teknisk eller juridisk mulig løsning efter ministerens meget entydige politiske udmelding.«

Nedenfor de tre borgmestrene i Miljøministeriets gård: Bent Hansen, Benedikte Kier og Steffen Jensen.

Illustration: Michael Rothenborg.

Nedenfor ses det område, som Nordkystens Fremtid og WSP var i færd med at undersøge ifm. ny, supplerende udpegning - og nederst Natura 2000-området, som det ser ud i dag.

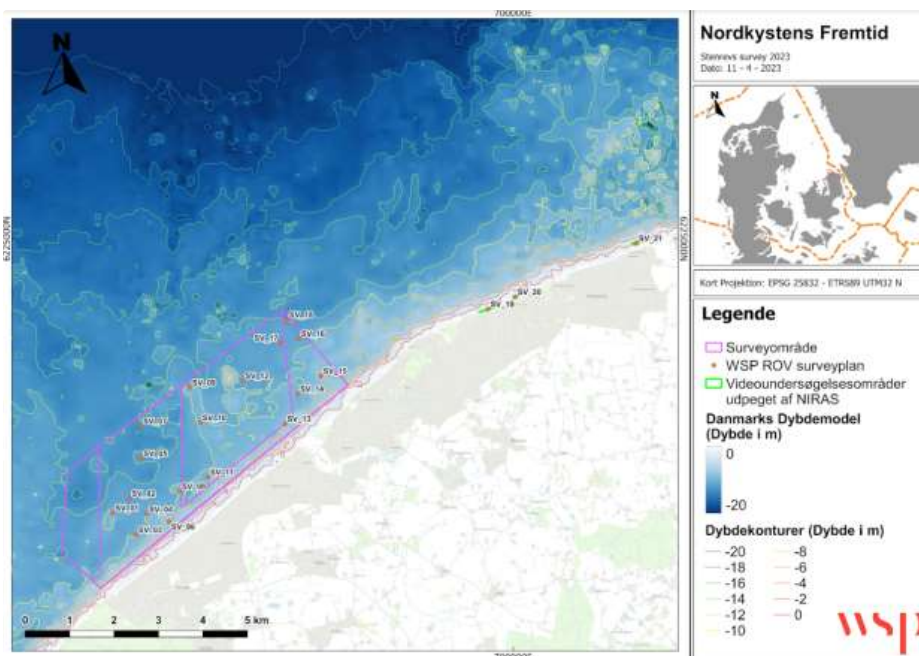

Illustration: Nordkystens Fremtid/WSP.

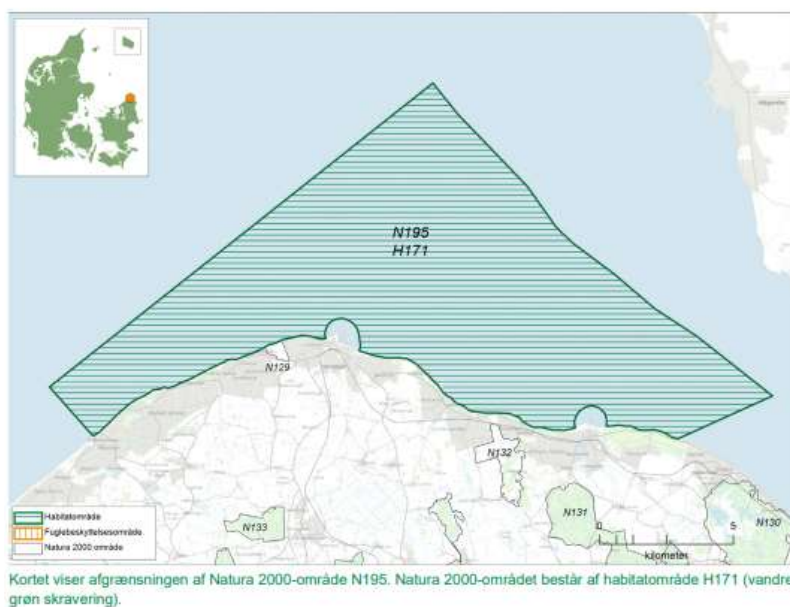

Illustration: Miljøministeriet.

Fokus

Klimatilpasning i byerne, Kystbeskyttelse

Emner

Kystbeskyttelse

Oversvømmelser

Politik

Klimatilpasning

Miljølovgivning

EU

Omtalte virksomheder

Miljøministeriet